

суті. Наприклад, процедурні дії - це дії органів та посадових осіб місцевого самоврядування щодо отримання додаткових підтверджуючих документів, а процедурні рішення – про відкликання посадової особи, про результати розгляду клопотань, про залишення заяви без руху та ін. В межах одного адміністративного провадження процедурних дій та рішень може бути значна кількість, водночас адміністративний акт може бути лише один (або кілька), і саме ним вирішується справа по суті. Тому прийняття (а в окремих випадках, також і виконання) адміністративного акта є завершенням, правовим результатом адміністративного провадження.

Підсумовуючи, варто наголосити, що адміністративна процедура є важливим правовим стандартом діяльності органів місцевого самоврядування, який забезпечує ефективну взаємодію з громадянами, законність та прозорість у прийнятті рішень. Органи місцевого самоврядування та їх посадові особи у своїй щоденній діяльності застосовуючи норми Закону здійснюють адміністративні провадження, різні процедурні дії та приймають процедурні рішення, результатом яких є прийняття адміністративних актів.

Література

1. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру» / авт. колектив: Андрійко О.Ф., Бевзенко В.М. та ін.; за заг. ред. Тимощука В.П. Київ, 2023. С. 10.
2. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-ІХ. Голос України від 15.06.2022. № 123.
3. Авер'янов В.Б. Значення адміністративних процедур у реформуванні адміністративного права. *Часопис Київського університету права*. 2009. С. 8-14.
4. Галіцина Н.В. Адміністративна процедура як інститут адміністративного процесу. *Форум права*. 2010. № 4. С. 163-177.
5. Кунєв Ю.Д., Баязітов Л.Р. Вісник Академії митної служби України. Серія: «Право». 2015. № 2 (15). С. 79-93.

УДК 340:336.2(043.2)

Мороз В.П., здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС

Прагнення до побудови ефективної системи адміністрування податків і зборів за всі часи спонукало до управління соціально-економічними

процесами з боку державних структур, продиктованого необхідністю створення сприятливих умов для діяльності економічних агентів у легальному правовому полі, забезпечення фіскальних потреб, рівномірності розподілу податкового навантаження між платниками та носіями податків, стабільності податкового законодавства, уникнення ухилення від оподаткування тощо. Важливість цієї проблематики підтверджується затвердженою Урядом України програмою діяльності, у якій серед пріоритетних напрямів здійснення податкової реформи виділяється також удосконалення системи адміністрування податків та зборів. На сьогодні найбільш важливими причинами реформування системи оподаткування в Україні є:

1. Податкова система в країні має відверту фіскальну спрямованість.

2. Відсутність поєднання різних напрямів законодавства. Наявність неузгодженості між галузевим та податковим законодавством. Регулярність змін до чинного законодавства, що лише негативно впливає на контроль системи оподаткування в країні, в тому числі значно ускладнює отримання інвестицій для покращення стану національної економіки.

3. Присутність великої кількості недоліків у законодавстві України, що стосується трансферного ціноутворення.

4. Надмірно висока вартість управління певних видів оподаткування в країні, якщо порівнювати їх з доходами до державного бюджету.

5. Наявність недоліків щодо інструментів оподаткування малого та середнього бізнесу, якщо мова йде про спрощену систему. Це безпосередньо призводить до зниження загального рівня культури оподаткування в Україні, а також зменшення рівня свідомості.

6. В залежності від виду податку та доходу громадян України, зростає тягар сплати податків, якщо мова йде про сумлінних платників, які не отримали податкові пільги від влади.

Вказані причини обумовлюють необхідність реформування системи адміністрування податків в Україні, ґрунтуючись на формуванні нового інституційного середовища оподаткування, сприятливого для реалізації принципу рівності платників податків перед законом, підвищення ефективності оподаткування внаслідок недопущення податкової дискримінації, зменшення масштабів ухилення від сплати податків, мінімізації тягаря податкового контролю на бізнес тощо [18, с. 5].

Запорукою відповідних реформ має стати побудова взаємної довіри між фіскальними органами та суб'єктами господарювання, результатом якої буде формування належного рівня податкового адміністрування.

Здійснення податкового адміністрування передбачає управління системою заходів із контролю за виконанням податкових зобов'язань, що здійснюється посадовими особами в межах своєї компетенції шляхом використання форм податкового контролю, передбачених податковим та

іншим законодавством [19, с. 25].

Податкове адміністрування здійснюється посадовими особами фіскальних органів у конкретних законодавчо закріплених формах, якими, відповідно до статті 62 Податкового кодексу України, є:

1. Ведення обліку платників податків;
2. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби;
3. Перевірки та звірки щодо дотримання законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, у порядку, встановленому законами України, що регулюють відповідну сферу правовідносин [20].

Питання про визначення методів і форм податкового контролю та їх співвідношення залишається на сьогодні доволі дискусійними. Окремі методи відносять до форм податкового контролю, а іноді – до способів його здійснення, що суттєво ускладнює дослідження податкового контролю та гальмує нормотворчий процес.

На мою думку, для усунення термінологічної плутанини та помилкового ототожнення форм, методів і способів здійснення податкового контролю та задля уникнення непорозумінь і конфліктів при його здійсненні слід чітко розмежувати використання зазначених термінів. Про таке розмежування, хоч і фрагментарно, говорить і О. Яковенко [21, с. 20]. Частково розділяючи його погляди, формою податкового контролю я вважаю вираження практичної реалізації контрольної діяльності уповноважених органів у процесі її здійснення. Методи податкового контролю – це сукупність прийомів, способів, принципів, за допомогою яких контролюючими органами визначаються шляхи дотримання податкового законодавства, розв'язання проблем ухиляння від оподаткування та забезпечення реалізації податкової політики держави загалом [22, с. 65].

Література

1. Проскура К.П. Зарубіжний досвід організації податкового адміністрування. *Економічний часопис* - XXI. 2012. № 7/8. С. 30-33.
2. Pricewaterhouse Coopers. International transfer Pricing 2013/14 [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.pwc.com/gx/en/international-transfer-pricing/2013-14/itp-download.jhtml>.
3. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Лютий І.О., Демиденко Л.М., Романюк М.В. та ін.]; за ред. І.О. Лютого. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 456 с.